

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

E-kviitungi teenuse toimimismudeli analüüs

Riigihanke eseme

Tehniline kirjeldus

Tallinn 2021

SISUKORD

Sisukord

MÕISTED	3
1. Hanke ese	4
2. Praegune olukord ja taustainfo	4
3. Hanke eesmärk	6
4. Tegevused:	7
I etapp ehk ANALÜÜSI OSA	7
II etapp ehk TOETUSVAJADUSE ETTEPANEKUTE TEGEMINE	8
III etapp ehk TOIMIMISMUDELI KIRJELDUS JA TEEKAART	8
5. Töö tulemid	9
6. Tulemite kasutus tulevikus	10
7. Lõpparuanne	10
8. Töökorraldus	10
9 Tellijapoolne meeskond	11
10. Töö eest tasumine	11

MÕISTED

E-kviitung	Struktureeritud, standardiseeritud ja masinloetavas vormingus loodud kviitung
E-teenused	Ehk pikemalt elektroon(ili)ne teenus, on teenus, mida osutatakse ja kasutatakse elektrooniliste kanalite kaudu, peamiselt internetis või mobiiltelefoni teel. E-teenuste pakkumisega tegeleb nii riik läbi avalike e-teenuste (nt. eesti.ee; e-riik.ee) kui erasektor.
G2B	<i>Government to business</i> ehk info- ja/või andmevahetus avaliku- ja erasektori vahel.
G2G	<i>Government to government</i> ehk info- ja/või andmevahetus avaliku sektori asutuste vahel
Masinloetavad/masintöödeldavad andmed/formaat	Masinloetav formaat on failiformaat, mis on struktureeritud selliselt, et tarkvararakendused suudavad spetsiifilisi andmeid, sealhulgas üksikuid faktiväiteid, ja nende sisemist struktuuri kergelt tuvastada, ära tunda ja välja lugeda.
Reaalajamajandus	Reaalajamajandus (real-time economy ehk RTE) on digitaalne ökosüsteem, kus tehingud eri osapoolte vahel toimuvad reaalajas või minimaalse viitega. See tähendab paberipõhiste majandustehingute ja haldustoimingute asendamist automaatse andmevahetusega digitaalsel, struktureeritud, masintöödeldaval ja standardiseeritud kujul.
x-tee andmevahetuskiht	X-tee on tehniline ja organisatsiooniline keskkond, mis võimaldab turvalist ja tõestusväärtust tagavat internetipõhist andmevahetust riigiasutuste vahel ja erasektoriga.

1. Hanke ese

Käesoleva riigihanke esemeks on „E-kviitungi teenuse toimimismudeli analüüs“ (edaspidi **töö**) tellimine vastavalt hankelepingu eseme tehnilisele kirjeldusele.

2. Praegune olukord ja taustainfo

- 2.1 Reaalajamajandus (real-time economy ehk RTE) on digitaalne ökosüsteem, kus tehingud eri osapoolte vahel toimuvad reaalajas või minimaalse viitega. See tähendab paberipõhiste majandustehingute ja haldustoimingute asendamist automaatse andmevahetusega digitaalsel, struktureeritud, masintöödeldaval ja standardiseeritud kujul.¹
- 2.2 Tulemuseks on kiirem ning automatiseeritud andmevahetus, teabe parem juurdepääsetavus ja laialdane RTE lahenduste kasutusele võtmine, mis peaks vähendama protsesside viiteaegu, säästma ressursse ja vähendama tehingukulusid, suurendama organisatsioonide kulutõhusust ja ettevõtete konkurentsivõimet, vähendama bürokraatiat ettevõtjaks olemisel, kiirendama ja täpsustama otsustusprotsesse, parandama läbipaistvust, kaupade liikumist ning stimuleerima majanduslikke ja sotsiaalseid uuendusi. Lisaks loob tugev partnerlussuhe, piiriülene koostöö ja koosvõimelisuse saavutamine ettevõtetele lihtsama asjaajamise regioonis laiemalt ning aitab tõsta ekspordivõimekust.
- 2.3 RTE rakendamise põhieesmärgiks on viia ettevõtluskeskkonnas ja suhtluses riigiga ellu struktuurne muudatus, et ettevõtete haldamise ja majandamise tegevused muutuks taustal toimivateks tegevusteks vähendades märkimisväärselt ettevõtjate halduskoormust ja tõstaks seeläbi kaude tootlikkust.
- 2.4 Reaalajamajanduse visiooni eesmärgiks on aastaks 2027 luua tehnilised ja regulatiivsed võimalused, et tõsta ettevõtlusandmete kvaliteeti ja kättesaadavust ning võimaldada nende digitaalset ja automaatset vahetamist erinevate osapoolte vahelises suhtluses läbi andmete semantilise analüüsi, struktureerimise ja standardiseerimise ning sobivate andmevahetuskanalite kasutamise.
- 2.5 Visiooni elluviimine aitab saavutada Vabariigi Valitsuse eesmärki vähendada ettevõtjate halduskoormust ja bürokraatiat ning rakendada andmete kogumisel ühekordse küsimise ja masinloetava riskasutatavuse põhimõtet. Lisaks sellele soovib riik tänu logistikaahela digitaliseerimisele tõsta sektori konkurentsivõimet, muutes tarneahela turvalisemaks, läbipaistvamaks ning vähendades tänu digitaliseerimisele ettevõtjate halduskoormust rakendades once only printsiipi ning aidates saavutada „Reaalajamajanduse visioonis 2020-2027“ toodud eesmäärke.

Visiooni üheks alameesmärgiks on e-kviitungite laialdane kasutusele võtt aastaks 2025

- 2.6 E-kviitung on struktureeritud, standardiseeritud masinloetav dokument, mis lisaks e-arve infole sisaldab ka makseinfot. Seega paberkviitungid ning elektroonilised pildid ja PDF-id ei ole e-kviitungid. Näiteks võib e-kviitung liikuda automaatselt ja reaalajas müüja kassasüsteemist läbi e-kviitungi operaatorite juriidilise isiku raamatupidamissüsteemi või eraisiku mobiilirakendusse. E-kviitungite vahetus võib toimuda ka pangateenuste kaudu või mõnel muul viisil. Teenus saab toimida nii Eesti siseselt kui ka piiriüleselt. Teenuse

---

¹ Robert Krimmer, Tarmo Kadak, Art Alishani, Maarja Toots, Ralf-Martin Soe, Carsten Schmidt (2019) "Reaalajamajanduse aluste ja rakendusvõimaluste uuring". Tallinn: Tallinna Tehnikaülikool. Leitav: https://www.mkm.ee/sites/default/files/taltech_rte_final_report_en1.0.pdf

toimimiseks on alustatud CEN rahvusvahelise töögrupi² poolt Euroopa e-kviitungi standardi loomist. Standard peaks eeldatavasti valmima 2022. aastal.

- 2.7 E-kviitung on juba täna Eestis reaalsus. 2014. aastal algatati Omniva ja Telia eestvedamisel e-kviitungi projekt³, millest on väljakasvanud täna paljudele tuttav Telia mTasku⁴ mobiilirakendus. Alexela Oil AS oli esimene ettevõtte, kes hakkas Eestis 2017. aasta septembris väljastama universaalseid masinloetavaid e-kviitungeid. Lisaks kliendimugavusele, muudab e-kviitung ostuprotsessi keskkonnasäästlikumaks. Eestis väljastatakse aastas ligi 400 miljonit paberkviitungit, mille trükkimiseks kulub 20 tonni paberit – selle valmistamiseks omakorda keskmiselt 300 puud, üle 180 barreli nafta ja 1440 tonni vett, ning trükkimisest tekib lisaks ligi 20 tonni jäätmeid⁵.
- 2.8 Reaalajamajanduse majandusliku mõju analüüsi⁶ kohaselt säästavad reaalajas andmevahetuse lahendused (e-arved, e-kviitungid, andmepõhine aruandlus riigile, e-veoselehed jne) ettevõtlussektoris üle 200 miljoni euro aastas. Võimalik on aastas kokku hoida ca 14,10 miljonit töötundi, mis on võrdne 7000 inimese täistööajaga. Eestis on e-kviitungite kasutusele võtmisel kulude kokkuhoid konservatiivsete hinnangute kohaselt ca 60 mln aastas. Samal ajal Soomes on e-kviitungitele üleminekul hinnatud kulude kokkuhoid ettevõtjate jaoks ca 900 miljonit eurot aastas⁷. Ettevõtjal tekib võimalus suunata kokkuhoitud kulu põhitegevuse mahu suurendamisele, mis omakorda mõjuks positiivselt SKP kasvule.
- 2.9 Erasikute hüvanguks võib e-kviitungite kasutusele võtmise puhul tuua muuhulgas välja kestvamad ja mugavamad võimalused näiteks toote garantii dokumentide ja juhendite hoiustamiseks. Mõlemad dokumendid tulevad e-kviitungiga kaasa elektroonselt e-mailile või mobiilirakendusse ning liigne paberimajanduse arhiveerimine kodustes tingimustes hoiaks kokku nii aega kui ruumi.
- 2.10 E-kviitungi temaatikaga on aktiivselt tegutsenud ka Soome era- ja avalik sektor koostöös. RTECO on Soome tehnoloogiaettevõtete võrgustiku (Tehnologiateollisuus) 2017. aastal alanud projekt, mille raames ettevõtted ja riigiasutused teevad koostööd RTE-ökosüsteemide arendamiseks. Projektil on kaks alamprojekti, millest üks on pühendatud e-kviitungite kasutuselevõtmisele. Projekti e-kviitungite töörühm on välja töötanud suunised⁸. Soome maksuamet peab e-kviitungeid automaatsele andmepõhisele käibearuandlusele ülemineku oluliseks eelduseks.
- 2.11 Eesti Standardikeskuse alla on loodud EVS/TK 76 Reaalajamajanduse tehniline komitee, mis loodi e-kviitungi rahvusvahelises CEN/TC 434 töögrupis arvamuse avaldamiseks ja Eesti poolt koondatud hääle andmiseks. Eeldatavalt valmib standardi mustandi dokument juuli 2021 ja standard eeldatavasti kinnitatakse 2022 teisel poolaastal.
- 2.12 Reaalajamajanduse raames on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium seadnud teadus- ja arendustegevustes⁹ eesmärgiks uuenduslike digilahenduste, liidestuste ja teenuste

---

² CEN - Technical Bodies - CEN/TC 434

³ <https://kviitung.ee/>

⁴ <https://www.mtasku.ee/>

⁵ Omniva: https://www.omniva.ee/index.php?article_id=653&page=580&action=article&

⁶ Reaalajamajanduse majandusliku mõju uuring (2020). Leitav:

https://www.mkm.ee/sites/default/files/reaalajamajanduse_majandusliku_moju_uuringu_lopparuanne.pdf

⁷ Technology Industries Finland (2018). eReceipt guidelines. Leitav:

https://teknologiateollisuus.fi/sites/default/files/file_attachments/2018_ekuitti_eng_sisus_vedos_6.pdf

⁸ https://teknologiateollisuus.fi/sites/default/files/file_attachments/2018_ekuitti_eng_sisus_vedos_6.pdf

⁹ vt Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse (TAIE) arengukava 2021–2035 <https://www.hm.ee/et/TAIE-2035>

rakendusuringute ja eksperimentaalarendustega koos analüüsi, meetodika loomise ja testimisega test- ja/või töökeskkonnas, mille abil on ettevõtjal rohkem aega tegeleda tootlikkuse tõstmise ja uute teenuste väljatöötamisega. Reaalajamajanduse lahenduste loomisel ja tegevuste elluviimisel peetakse silmas järgnevat aspekte:

- 2.13 **uudsus** st midagi sellist, mida reaalajamajanduse projekti raames täna Eestis tehakse, ei ole täna kuskil tehtud ning lahendused on uudsed;
  - 2.13.1 **loominguline** st kasutades olemasolevaid tehnilisi lahendusi ja süsteeme panna need ühtselt koos toimima täiesti uute teenuste ja lahenduste loomiseks;
  - 2.13.2 **ettemääramatu tulemus** st et ole teada kas planeeritud tegevused on ka reaalses elus teostatavad ja millise tulemuseni planeeritud tegevustes tegelikult jõutakse;
  - 2.13.3 **süstemaatiline** st kõik loodavad protsessid, teenused ja lahendused on turul täiesti uued, mistõttu kaasatakse regulaarselt teaduskraadiga valdkonnaeksperte, kes aitavad jõuda põhjaliku teadusliku analüüsiga parimate meetodikateni ning aitavad testida loodud meetodikat kõige sobivamal viisil või oskavad teha ettepanekuid, milliseid meetodikaid veel tulevikus katsetada.
  - 2.13.4 **ülekantav ja/või korratav** st kõik peaks olema lihtsasti kasutatav ka piiriülel, mis tagab selliselt maksimaalse kasu, kuna ettevõtjal on oluliselt aja- ja kuluefektiivsem kasutada samu lahendusi nii Eestis kui mujal. Kõik loodavad meetodikad, uuringud, lahendused ja teenused on tasuta kättesaadavad.
- 2.14 Käesolev analüüs peab andma vastused läbi teadmispõhise ja süstemaatilise analüüsi.

3. Hanke eesmärk

3.1. Käesoleva hanke eesmärgiks on:

- 3.2.1 huvigruppidega tehtud infokorje käigus saada ülevaade täna turul olevatest e-kviitungi lahendustest ja e-kviitungi tulevikuvaadetest ning toetusvajadusest teenuse toimimiseks;
- 3.3.2 esitada ettepanekud toetusvajaduseks ja teenuse toimimise mudeliks koos ajakavaga (nn teekaart, vt punkti 4.3).

3.4. Töö meetodika

- 3.5. Töö keskendub nii eraisikule kui ka ettevõtjatele mõeldud e-kviitungi teenuse toimimismudelile ja toetusvajaduse (eelkõige teenust pakkuvatele ettevõtjatele) väljaselgitamisele, mille täitmiseks peab töövõtja läbi viima nii dokumendianalüüsi kui ka küsitlusi ning kasutama muid sobivaid meetodeid hankelepingu eesmärgi saavutamiseks.
- 3.6. Töö teostamisel peab töövõtja lähtuma vähemalt järgmistest dokumentidest, materjalidest ja andmeallikatest:
- 3.7. Borderless Real-Time Economy (RTE) Spearhead: eReceipt¹⁰ (*E-kviitungi teostatavuse uuring*)
- 3.8. eReceipt Guidelines¹¹

¹⁰ Teostatavuse analüüs on kättesaadav siit: https://900ed4a8-9c07-4bbc-bdb5-97fdb5896eb2.filesusr.com/ugd/8cf6e6_e0e587903c224b8f8328c11ee5d01267.pdf

¹¹ Kättesaadav siit:

https://teknologiateollisuus.fi/sites/default/files/file_attachments/2018_ekuitti_eng_sisus_vedos_6.pdf

3.9.Reaalajamajanduse visioon ja tööplaan 2020-2027¹²

3.10. Maksekeskkonna digitaliseerimise strateegia (eeldatav valmimise aeg 2021. a juuli).

4. Tegevused:

Töö käigus tuleb töövõtjal kaasata erasektori esindajad ja võimalikud teenuse kasutajad, kellel on potentsiaal või huvi arendada e-kviitungiga seonduvaid e-teenuseid või on osa teenuse toimimise mudelist.

Täpsem nimekiri kaasatavatest ettevõtjatest moodustub Töövõtja poolt valimipõhiselt (nt täna juba loodud töörühmadest Eesti Panga Maksekeskkonna Foorumi, Eesti Standardikeskuse ja Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu all) ja koostöös tellija juhtrühmaga.

Töövõtja viib läbi infokorje nii ettevõtjate kui ka eraisikute seas kaasates erasektori esindajaid näiteks küsitluste, fookusgrupi intervjuude kaudu või muus sobivas vormis.

Lepingu täitmine toimub etappide kaupa ning töövõtja peab II ja III etapi ellu viima paralleelselt.

I etapp ehk ANALÜÜSI OSA

Etapp jaguneb dokumendianalüüsiks ning infokorjeks. Tegevused peab töövõtja ellu viima 3 kuu jooksul lepingu sõlmimisest.

4.1.1 Dokumendianalüüsi käigus peab töövõtja:

4.1.1.1 andma ülevaate täna turul olevatest e-kviitungi lahendustest ja e-kviitungi tulevikuvaadetest (mis pole veel realiseerunud) Põhja-Balti regioonis, vähemalt 3-st riigist (eelistatult Soome, Rootsi, Leedu) ja Eestist;

4.1.1.2 analüüsima ja selgitama välja, millised lahendused ja tulevikuvaated on muuhulgas:

4.1.1.2.1 teenust tarbiva ettevõtja/eraisiku vaatest – kõige kasutajasõbralikum, sh lihtsasti kasutusele võetav ja majanduslikult soodsaim lahendus;

4.1.1.2.2 teenust pakkuva ettevõtja vaatest – mõistlikus mahus tehnoloogilisi muudatusi nõudev, ühtselt standardiseeritud, majanduslikult soodsaim ja optimaalsete kasutusele võtmise kuludega.

4.1.2 Infokorje ja selle tulemite analüüs osas peab töövõtja:

4.1.2.1 Viima läbi infokorje, kuhu kaasatakse:

4.1.2.1.1 valdkondlikud eksperdid (eelkõige täna e-kviitungi/e-arve teenust pakuvad või teenuse ahelasse kaasatud ettevõtjad; valdkondlikud poliitikakujundajad; erialaliidud – Eesti Kaupmeeste Liit; Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon; Eesti E-kaubanduse Liit; Eesti Pangaliit; jm).

4.1.2.1.2 e-kviitungi teenuse tarbijad (ettevõtjad ja eraisikud), kes juba kasutavad turul olevaid e-kviitungi teenuseid või on tulevased võimalikud kasutajad.

4.1.2.2 Infokorje eesmärgiks on muuhulgas selgitada välja ja analüüsida ning leida vastused järgnevatele küsimustele:

4.1.2.2.2 Miks ei ole täna e-kviitungi lahendusi veel laiemalt turule jõudnud/kasutusele võetud ja millised on peamised murekohad/takistused/hirmud/riskid/ohukohad

---

¹² Kättesaadav siit: https://www.mkm.ee/sites/default/files/reaalajamajanduse_vision_2020-2027_kaskkiri.pdf

- seoses e-kviitungiga nii teenusepakkuja, teenust tarbiva ettevõtja kui ka eraisiku jaoks (mh majanduslikud, tehnoloogilised, sotsiaalsed, teadlikkuse probleemid)?
- 4.1.2.2.3 Millised on võimalikud lahendused teadlikkuse tõstmiseks (mh majanduslikud, tehnoloogilised, sotsiaalsed lahendused)?
- 4.1.2.2.4 Kuidas jõuda e-kviitungite kasutamisel kriitilise massini nii teenust tarbivate ettevõtjate kui ka eraisikute osas? Esitada ettepanekud tehnoloogilisest, sotsiaalsest vaatenurgast lähtuvalt.
- 4.1.2.2.5 Milline on majanduslik kasu e-kviitungi kasutusele võtmisel? Analüüsida kasutegureid kasutajagruppide lõikes, sh hinnata, et kelle vaates on e-kviitungite kasutusele võtmisel kasu kõige suurem (teenusepakkuja, teenust tarbiv ettevõtja, eraisik)?

4.2 II etapp ehk TOETUSVAJADUSE ETTEPANEKUTE TEGEMINE

Tegevuste elluviimise eeldatav aeg on 3.-4. kuu lepingu sõlmimisest arvates

Töövõtja peab analüüsima:

- 4.2.1 Kuidas riigi poolt toetada e-kviitungi laiemalt kasutuselevõttu erasektoris? Missugune on ettevõtjate toetusvajadus? Millal toetada?
- 4.2.2 Missuguseid sihtgrupe tuleks toetada, et mõjutada e-kviitungi laialdasemat kasutuselevõttu? Lisada sihtgruppide prioriteetsus koos põhjendustega.
- 4.2.2 Missuguseid tegevusi ja arendusi tuleks toetada? Lisada ettepanekud tegevuste, arenduste prioriteetsuse kohta koos põhjendustega.

4.3 III etapp ehk TOIMIMISMUDELI KIRJELDUS JA TEEKAART

Etapp jaguneb teenuse toimimismudeli kirjelduseks ja ettepanekute esitamiseks (teenuse toimimise mudel koos ajakavaga, nn teekaart)

Tegevuste elluviimise eeldatav aeg on 3. – 5. kuu lepingu sõlmimisest arvates

- 4.3.1 Töövõtja peab analüüsima ja esitama teenuse toimimise mudeli analüüsi, teostama mudeli loome ja esitama ettepanekud (arvestades I etapis kogutud infot) järgmistele küsimustele osas:
- 4.3.1.1 Millised on e-kviitungi olemasolevad ja võimalikud kasutusjuhud ja piirangud, st teekondade kirjeldus eri osapoolte vahel kogu makseahelas ja teekonda kaasatud teenusepakkujad?
- 4.3.1.2 Millised on võimalikud lahendused, kuidas e-kviitungi saaja identifitseeritakse? Milline on analüüsi käigus selgunud eelistatuim lahendus?
- 4.3.1.3 Millised on võimalikud lahendused, kuidas teha selgeks e-kviitungi saaja eelistatud rakendus, st kuidas e-kviitung temani jõuab? Milline on analüüsi käigus selgunud eelistatuim lahendus?
- 4.3.1.4 Millised on võimalikud lahendused, kuidas e-kviitungi teenus on kasutusele võetud kasutaja vaatest, st nii teenust tarbiva ettevõtja kui ka eraisiku poolt? Kas ja milline on analüüsi käigus selgunud eelistatuim lahendus?
1. Äritarkvara?
  2. Mobiilirakendus?
  3. Pangateenus?
  4. Või muu lahendus?

4.3.1.5 Millised on võimalikud tehnilised lahendused e-kviitungi vahetamiseks/kuvamiseks, nt keskse andmebaasi/ühtse taristu pilve ja hajutatud lahenduse võrdluses? Milline on analüüsi käigus selgunud eelistatuid lahendusi?

4.3.1.6 Millised on võimalikud lahendused e-kviitungi transportimiseks ühest süsteemist teise, sh piiriülesele? Milline on analüüsi käigus selgunud eelistatuid lahendusi või kas ja kuidas saavad kõige optimaalsemalt eksisteerida mitu lahendust?

1. PEPPOL võrgustik?
2. API liidestused?
3. X-tee?
4. Pangaliidetused, request to pay
5. MyCompanyData teenus
5. Või muu innovaatiline lahendus?

4.3.1.7 Millised on välja selgitatud kasutusjuhtude protsessikirjeldused?

Lähtuvalt eelmistes punktides välja selgitatud olemasolevatest ja võimalikest kasutusjuhtudest ja parimatest lahendustest teenuse toimimiseks peab töövõtja kirjeldama, milline on lähtuvalt kasutusjuhust parim e-kviitungi teenuse **protsessimudel ja tegevuste kirjeldus** alates e-kviitungi loomisest kuni e-kviitungi säilivusaja lõpuni nii ettevõtja kui ka eraisiku vaatest (makseahel) ning visualiseerima erinevate kasutusjuhtude korral parimad teenuse teekonnad erinevate teenuse osapoolte suhtes. Teenuse teekonnad peavad olema visualiseeritud lihtsasti ja arusaadavalt ka asjatundmatu isiku jaoks. Töövõtja peab kirjeldama peamised protsessi osapooled, nende rollid ja peamised ülesanded. Väljalõigatud stsenaariumi funktsionaalsete nõuete juures peab töövõtja kirjeldama loodava süsteemi/teenuse funktsioonid koos selgitustega ehk mida infosüsteemis või andmevahetusplatvormi kaudu peab saama teha. Kaardistada tuleb **e-kviitungi teenuse mudeli** toimimiseks üldised **funktsionaalsed nõuded ja lahenduse üldine arhitektuuriline vaade**. Mittefunktsionaalsete nõuete osas tuleb kirjeldada tingimusi, millele peab teenus vastama. Arhitektuurse vaate juures peab töövõtja kirjeldama millistest komponentidest teenus koosneb, koos vastavate skeemide ning teiste infosüsteemide liidestega, sh milliseid andmeid vahetatakse, millistel tingimustel ja kuidas.

4.3.1.8 Millised on võimalikud ettepanekud, kuidas jõuda e-kviitungite kasutamisel kriitilise massi/võimalikult laia kasutaja hulga ja suurema kasuni nii ettevõtjate kui ka eraisikute osas aastaks 2025?

4.3.1.9 Milline on majanduslik kasu e-kviitungi kasutusele võtmisel (teenusepakkuja, ettevõtja, eraisiku vaates)?

4.3.1.10 Milline on e-kviitungi teenuse turule tuleku ja rakendamise/kriitilise massi saavutamiseks vajalik **tegevus ja ajakava (teekaart)**. Ajakava loomisel tuleb arvestada kõikide töö käigus ilmnenud aspektidega ja teenuse eri osapoolte vajadustega ja võimekusega. Teekaardil tuleb kirjeldada olulisemad teenuse elluviimiseks ja kriitilise massi saavutamiseks vajalikud tegevused ning tegevuste rakendamise indikaativne periood. Töövõtja peab pakkuma välja jätkusuutliku rakendamise ajakava (teekaardi) kuni aastani 2025, kui RTE tööplaani järgselt peab olema saavutatud e-kviitungite laialdane kasutusele võtt turul.

5. Töö tulemid

5.1 Punktis 4 märgitud I etapi tulemina dokumendianalüüsi ja infokorje kokkuvõtted ning vastused punktis 4.1.2.2 märgitud küsimustele;

5.2 Punktis 4 märgitud II etapi tulemina toetusvajaduse kirjeldus;

5.3 Punktis 4 märgitud III etapi tulemina teenuse toimimismudeli kirjeldus koos visualiseeritud lahendustega ja ettepanekud koos ajakavaga (nn. teekaart).

6. Tulemite kasutus tulevikus

- 6.1 Töö tulemusena luuakse eeldused selleks, et eraettevõtted saavad turule tuua uusi e-teenuseid.
- 6.2 Töö tulemus aitab kiiremini saavutada parema e-teenuse kvaliteedi ja ressursside kokkuhoiu.
- 6.3 Töö tulem on üheks sisendiks ettevõtjatele toetusmeetme väljatöötamisel.

7. Lõpparuanne

- 7.1 Töövõtja esitab Töö vastavalt punktis 4 märgitud tähtaegadele.
- 7.2 Töö peab andma tervikliku ülevaate kõikidest Töö teostamiseks läbi viidud tegevustest ja selle tulemustest.
- 7.3 Töövõtja esitab Töö Tellijale I ja II etapi koos vahearuanadena ja III etapi lõpparuandena eesti keeles elektrooniliselt muudetavas formaadis elektroonsel andmekandjal. Lõpparuanne esitatakse tellijale koos kõigi taustamaterjalide, andmete ja infoga, mida töö teostamiseks koguti või loodi, sealhulgas analüüside, küsitluste ja intervjuude tulemused.
- 7.4 Samuti peab töövõtja koostama laiemale avalikkusele suunatud lühikokkuvõtte ja slaidipresentatsiooni lõpparuande olulisematest tulemustest eesti keeles ja inglise keeles.

8. Töökorraldus

- 8.1 Töö läbi viimise juhtimine toimub järgmiselt:
  - 8.1.1 Tellija juhtrühm (edaspidi juhtrühm) esitab tööle täpsustatud nõuded, vajadusel meetodika ja tegevuskava, veendub nende täitmisel ja osaleb oma teadmiste jagamisega, ning on aktiivne koostööpartner;
  - 8.1.2 Töövõtja juhib Töö teostamist ja töötulemuste koostamist.
- 8.2 Hanke eesmärkide ja ülesannete elluviimiseks moodustatakse juhtrühm, mille komplekteerib tellija. Juhtrühma ülesanded on:
  - 8.2.1 Töö koostamise projektijuhtimise tingimuste esitamine ja kontroll;
  - 8.2.2 osalemine aruteludes ja koosolekutel;
  - 8.2.3 tööde käigu kontroll, sh etappide kokkuvõtete kinnitamine;
  - 8.2.4 lõpptulemuse kontroll ja vastuvõtmine.
- 8.3 Töövõtja ülesanded on:
  - 8.3.1 juhtrühma töö tehniline ettevalmistamine, koordineerimine ja protokollimine;
  - 8.3.2 töö aluseks olevate dokumentide, materjalide, analüüside, küsitluste, intervjuude, uuringute ja teiste alusdokumentide läbitöötamine;
  - 8.3.3 väliste osapoolte valimi koostamine, osapoolte kaasamine ja infokorje läbiviimine eelnevalt juhtrühmaga kooskõlastatud viisil;

- 8.3.4 Tellija esindajatega koosolekute ja infokorje seotud kohtumiste kokkukutsumine, ettevalmistamine ja läbiviimine, kooskõlastatuna tellija juhtrühmaga;
- 8.3.5 ülejäänud arutelude, koosolekute, intervjuude või muude tööga seotud ürituste kokkukutsumine, ettevalmistamine, läbiviimine ja protokollimine;
- 8.3.6 punktis 6. toodud töö osade koostamine arvestades punktis 4 toodud tegevusi;
- 8.3.7 Töö teostamine ja kokkuvõtete tegemine, sh vahearuande kokkuvõtete;
- 8.3.8 projektikeskkonna haldamine ja sisustamine, mis võimaldab tellijal ja seotud osapooltel olla kursis ning jälgida tööga seotud dokumentatsiooni (sh koosolekute materjalid) ja ajakava. Töövõtja on vaba pakkuma endale sobivat projektikeskkonda;
- 8.3.9 Infokorje, analüüsi kokkuvõtete, dokumendianalüüsi, lahenduste, ettepanekute ja meetoodika koostamisega seotud töö tegemine ja tulemuste esitamine juhtrühmale vastavatel aruandluskoosolekutel;
- 8.3.10 Töö tulemuste esitlemine tellijaga kokkuleppel vähemalt ühel avalikul üritusel koos loodud slaididega (vajadusel virtuaalsel).

9 Tellijapoolne meeskond

- 9.1 Tellija juhtrühmas osaleb vähemalt järgmine meeskond:
  - 9.1.1 MKM ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakonna reaalajamajanduse juht;
  - 9.1.2 MKM ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakonna hangete projektijuht;
  - 9.1.3 MKM ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakonna reaalajamajanduse projektijuht;
- 9.2 Tellija võib kaasata ka teisi juhtrühma liikmeid vastavalt vajadusele nii tellija organisatsioonist kui ka teistest ministriumidest, avaliku sektori asutustest või erasektorist (sh erialaliitudest).

10. Töö eest tasumine

- 10.1 Punktis 4 toodud etappide alusel toimub tööde eest tasumine järgmiselt:
  - 10.1.2 Etapp I ja II vahearuande kinnitamise järgselt 70% lepingu summast;
  - 10.1.3 Etapp III lõpparuande kinnitamise järgselt 30% lepingu summast.

Enne lõplike tulemite vastuvõtmist peab Tellija juhtrühm olema kinnitanud, et tulemid vastavad lähteülesandele. Pärast Tellija juhtrühma kinnitust ja tööde üleandmise ja vastuvõtmise akti allkirjastamist tehakse väljamakse vastavalt hankelepingule.